

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 27 вересня 2019 року

м. Хмельницький

№72/20-рк/к

Про припинення дій, що містять ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – адміністративна колегія Відділення), розглянувши матеріали виконання доручення Голови Антимонопольного комітету України від 12.03.2019 року №13-01/236 щодо додержання вимог законодавства про захист економічної конкуренції на ринку вивезення побутових відходів,

ВСТАНОВИЛА:

Хмельницьким обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) під час виконання доручення Голови Антимонопольного Комітету України від 12.03.2019 року №13-01/236 було встановлено наступне.

Протягом 2017-2018 років та першого півріччя 2019 року на території м. Городок на ринку вивезення твердих побутових відходів діє комунальне підприємство «Городоккомунсервіс» (надалі – КП «Городоккомунсервіс», Підприємство).

Юридична адреса Підприємства: Україна, Хмельницька область, 32000, м. Городок, вул. Шевченка, 40 А.

КП «Городоккомунсервіс» засноване на спільній власності територіальної громади м. Городок Хмельницької області і перебуває в управлінні Городоцької міської ради відповідно до рішення Городоцької міської ради від 22 лютого 2011 року №7 «Про створення комунального підприємства «Городоккомунсервіс» та затвердження його Статуту», ідентифікаційний код юридичної особи - 37431796.

Підприємство створене відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування», Господарського та Цивільного кодексів України та діє як підприємство міської комунальної власності.

Підприємство здійснює свою діяльність відповідно до чинного законодавства, статуту та внутрішніх нормативних документів. Статут КП «Городоккомунсервіс» затверджений рішенням сесії Городоцької міської ради №15 від 03.08.2018 року.

Підприємство є юридичною особою, має відокремлене майно, самостійний баланс, розрахунковий та інші рахунки в установах банків, печатку зі своєю назвою та ідентифікаційним кодом, штампи та інші реквізити. Підприємство здійснює свою виробничу діяльність з метою одержання прибутку, та є суб'єктом господарювання в розумінні статті 1 Закону України „Про захист економічної конкуренції“.

Метою діяльності Підприємства є забезпечення належної експлуатації об'єктів благоустрою, зеленого господарства, мереж водопостачання та водовідведення, що належить до комунальної власності територіальної громади міста Городок Хмельницької області.

Для виконання свого завдання Підприємство здійснює перелічені у вищезгаданому статуті види діяльності, до яких відноситься надання послуг по вивезенню та утилізації твердих побутових відходів.

Відповідно до рішення виконавчого комітету Городоцької міської ради від 11 липня 2019 року №125/2019 «Про введення в дію Протоколу №1 засідання конкурсної комісії на визначення виконавця послуги з вивезення твердих побутових відходів у м. Городок від 02.07.2019» КП «Городоккомунсервіс» визначено виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів у м. Городок.

Територіальними межами ринку надання послуг з вивезення побутових відходів є межі м. Городок.

Споживачами послуг КП «Городоккомунсервіс» є фізичні та юридичні особи, які отримують послуги з вивезення побутових відходів від даного Підприємства.

Листом від 24.04.2019 року № 4004 виконавчий комітет Городоцької міської ради повідомив Відділення, що на території м. Городок послуги з збирання та вивезення побутових відходів здійснює КП «Городоккомунсервіс».

Відповідно до статті 12 Закону України "Про захист економічної конкуренції", статей 7,17 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року №49-р, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за №317/6605 встановлено, що становище КП «Городоккомунсервіс» продовж 2017-2018 років та першого півріччя 2019 року на ринку вивезення побутових відходів в територіальних межах м. Городок має ознаки монопольного.

Частиною першою статті 19 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" (від 24.06.2004 року №1875-IV (якій діяв до 01.05.2019 року) та частиною першою статті 12 "Про житлово-комунальні послуги" (від 09.11.2017 року №2189-VIII) встановлено, що надання житлово-комунальних послуг здійснюються виключно на договірних засадах.

Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 №1070 «Про затвердження Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 року №318) затверджено Типовий договір про надання послуг з вивезення побутових відходів (надалі - типовий договір).

Правила надання послуг регулюють відносини між виконавцем послуг, фізичними та юридичними особами.

Відповідальність щодо дотримання в умовах договорів вимог, зазначених типовим договором, лягає на виконавця послуг, як на розробника умов договорів та ініціатора їх укладання.

Пунктом 3 Правил надання послуг визначено, що договір про надання послуг укладається між споживачем та виконавцем послуг з вивезення побутових відходів відповідно до Типового договору про надання послуг з поводження з побутовими відходами, що додається.

Відповідно до пункту 3 статті 184 Господарського кодексу України укладання господарських договорів на основі примірних і типових договорів повинно здійснюватися з додержання умов, передбачених статтею 179 цього Кодексу.

Стаття 179 Господарського кодексу України передбачає укладання договорів за правилами встановленими Цивільним кодексом України з урахуванням особливостей, передбачених, в тому числі, Господарським кодексом України. Відповідно до частини четвертої статті 179 Господарського кодексу, при укладенні господарських договорів сторони можуть визначати зміст договору на основі типового договору, затвердженого Кабінетом Міністрів України, чи у випадках, передбачених законом, іншим органом державної влади, коли сторони не можуть відступати від змісту типового договору, але мають право конкретизувати його умови.

Статтею 648 Цивільного кодексу України визначено, що зміст договору, укладеного на підставі правового акта органу державної влади, обов'язкового для сторін договору, має відповідати цьому акту.

Також слід зауважити, що статтею 6 Цивільного кодексу України передбачено, що сторони у договорі не можуть відступити від положень актів, якщо в цих актах прямо зазначено про це, а також у випадку, якщо обов'язковість для сторін положень актів цивільного законодавства виходить з їх змісту чи із сутності відносин між сторонами.

Таким чином, КП «Городоккомунсервіс» зобов'язаний укладати договори на надання послуг з вивезення побутових відходів, які повинні відповідати Типовому договору.

В ході дослідження, Відділенням вибірково було проаналізовано договори по вивезенню побутових відходів, а саме від 15.01.2019 року №6678/1213, від 01.12.2018 року №381, від 22.01.2019 року №17.

При аналізі вищезазначених Договорів, які Підприємство уклало з споживачами, встановлено, що у Договорах відсутні ряд умов, які передбачені Правилами надання послуг, зокрема:

- 1. відсутні окремі права споживачів, а саме:
 - одержання своєчасно та належної якості послуги згідно із законодавством і умовами договору;
 - одержання без додаткової оплати від виконавця інформації про ціни/тарифи на послуги з поводження з побутовими відходами, загальну вартість місячного платежу, структуру ціни/тарифу, норми надання послуг, порядок надання послуг, графік вивезення побутових відходів;
 - не оплату вартості послуг за період тимчасової відсутності в житловому приміщенні (іншому об'єкті нерухомого майна) споживача та інших осіб понад 30 календарних днів за умови документального підтвердження такої відсутності;
 - складення та підписання актів-претензій у зв'язку з порушенням правил надання послуг;
 - отримання без додаткової оплати інформації про проведені виконавцем нарахування плати за послуги (з розподілом за періодами та видами нарахувань) та отримані від споживача платежі;
 - розірвання договору, попередивши про це виконавця не менш як за два місяці до дати розірвання договору, за умови допуску виконавця для здійснення технічного припинення надання послуги.
- 2. відсутні окремі зобов'язання встановлені пунктом 14 типового договору "Виконавець зобов'язується", а саме:
 - своєчасно та власним коштом проводити роботи з усунення виявлених неполадок, пов'язаних з наданням послуг, що виникли з його вини;
 - інформувати споживача про намір зміни тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами.

Не внесення до договорів зазначених пунктів дає можливість КП "Городоккомунсервіс" порушувати права споживачів, в частині отримання належної якості послуги, її оплати, отримання інформації від суб'єкта господарювання, своєчасного реагування на акти-претензії, ремонт неполадок за кошти виконавця, оплати за надання послуг не в повному обсязі.

Відсутність у договорі вищезазначеної інформації може призвести, зокрема до того, що споживачі будуть вимушені сплачувати за послуги, які їм не надаються, надаються не повному обсязі або надаються з порушенням строків їх надання.

Таким чином, дії КП "Городоккомунсервіс", які полягали в укладенні договорів на надання послуг з вивезення побутових відходів, що не відповідають положенням Правил надання послуг поводження з побутовими відходами, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 №1070 «Про затвердження Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 року №318 та які могли призвести до ущемлення прав споживачів (населення) в частині отримання послуг з вивезення побутових відходів, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50, частиною першою та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції" у вигляді зловживання монополюючим (домінуючим) становищем, шляхом:

- вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку;
- встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Виходячи з наведеного вище та зважаючи на те, що дії КП "Городоккомунсервіс" не призвели до суттєвого обмеження конкуренції, не завдали значних збитків суспільству, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

1. Комунальному підприємству "Городоккомунсервіс" (Україна, 32000, Хмельницька область, м. Городок, вул. Шевченка, 40 А, ідентифікаційний код юридичної особи – 37431796) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції стосовно укладення зі споживачами договорів про надання послуг з вивезення побутових відходів в такій редакції, яка суперечить вимогам Типового договору та може призвести до ущемлення інтересів споживачів, усунути причини виникнення цього порушення і умов, що йому сприяють, а саме:

2. Привести договори із споживачами стосовно надання послуг з вивезення побутових відходів у відповідність до Типового договору про надання послуг з поводження з побутовими відходами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2018 №1070 шляхом повідомлення споживачів про внесення відповідних змін у договори про надання послуг з вивезення побутових відходів та у разі звернень споживачів вносити зміни в договори про надання послуг з вивезення побутових відходів.

3. Нові договори із споживачами стосовно надання послуг з вивезення побутових відходів укладати відповідно до вищезазначених вимог законодавства у сфері поводження з побутовими відходами.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов’язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частиною третьої статті 46 Закону України “Про захист економічної конкуренції” передбачено, що за умови виконання положень рекомендації органів Антимонопольного комітету України, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Про результати розгляду цих рекомендацій та здійснені заходи повідомити Відділення **у місячний строк** з дня їх отримання.

Голова адміністративної колегії
Голова відділення

О. Федорчук